

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Педагогічний факультет

**Кафедра педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти
Кафедра теорії та методики дошкільної та початкової освіти**

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради

 Дар'я МАЛЬЧИКОВА
«26» березня 2026 р.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ
АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АТЕСТАЦІЙНИЙ ІСПИТ**

Педагогіка та психологія
Методики початкової освіти

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність 013 Початкова освіта
Освітня програма Початкова освіта
Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
Форма навчання денна і заочна (термін навчання 3 роки 10 місяців)
заочна (термін навчання 2 роки 10 місяців)

ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради
педагогічного факультету

Голова

НМР

Ірина ЦЮПАК

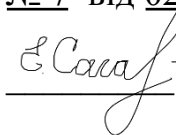
«25» березня 2026 р., пр. № 6

Івано-Франківськ - 2026

Затверджено на засіданні кафедри
педагогіки та психології дошкільної та початкової освіти
Протокол №12 від 05.03.2026 р.

В.о. завідувача Наталія ВОРОПАЙ

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та методики дошкільної та початкової освіти
Протокол № 7 від 02.03. 2026 р.

Завідувач Олена САГАН

Зміст

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
«БАКАЛАВР».....	4
Педагогіка і психологія.....	4
Педагогіка (1.1. - 1.16).....	4
Психологія (1.17. – 1.31).....	4
Основи інклюзивної педагогіки (1.32-1.39).....	5
Методики початкової освіти гуманітарного циклу: методика навчання української мови, літературного читання, іноземної мови, музичне мистецтво з методикою навчання, образотворче мистецтво з методикою навчання, трудове навчання з практикумом (2.1.- 2.20).....	5
Методики початкової освіти природничо-математичного циклу: методика навчання природознавства, основ здоров'я, математики, інформатики (2.21. - 2.38).....	6

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО АТЕСТАЦІЙНОГО ІСПИТУ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ «БАКАЛАВР»

І БЛОК-МОДУЛЬ ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ (1.1-1.30)

Педагогіка (1.1-1.16)

- 1.1. Предмет і завдання педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками. Роль вітчизняних педагогів Г.С.Сковороди, О.В.Духновича, К.Д.Ушинського, В.О.Сухомлинського, А.С.Макаренка та ін. у розвитку педагогічної науки.
- 1.2. Фактори формування особистості. Виховання як провідний фактор особистості дитини. Класики педагогіки про основні чинники формування особистості (Дж. Локк, Ж.-Ж. Руссо, Й.Г. Песталоцці, К.Д. Ушинський, А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський).
- 1.3. Методи педагогічних досліджень. Їх характеристика.
- 1.4. Предмет, завдання та основні категорії дидактики. Актуальні завдання сучасної дидактики. Українська народна дидактика (К.Д. Ушинський, О.В. Духнович).
- 1.5. Процес навчання: сутність, структура, основні етапи, закономірності.
- 1.6. Зміст освіти: основні поняття, характеристика державних документів.
- 1.7. Методи навчання. Класифікації методів навчання в історії педагогіки та сучасній дидактиці (Я.А.Коменський, Й.Г. Песталоцці, К.Д. Ушинський).
- 1.8. Традиційні та сучасні форми організації навчання в початковій школі. Типи та структура уроку.
- 1.9. Особливості оцінювання освітньої діяльності учнів початкової школи. Роль оцінки в педагогіці В.О. Сухомлинського.
- 1.10. Специфіка процесу виховання, закономірності, рушійні сили. Методи, прийоми, засоби виховання. Класики педагогіки про виховання (Я.А. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, Й.Г. Песталоцці, К.Д. Ушинський, А.С. Макаренко, В.О. Сухомлинський).
- 1.11. Форми виховної роботи, їх характеристика. Позакласна та позашкільна діяльність закладів освіти
- 1.12. Трисуб'єктна дидактика як інноваційна технологія навчання.
- 1.13. Ключові поняття та структура компетентності особистості.
- 1.14. Основні концепти сучасної освіти.
- 1.15. Інноваційні принципи навчання.
- 1.16. Інноваційні методи навчання.

Психологія (1.17.-1.31)

- 1.17. Структура психіки. Психіка як єдність рівнів психіки, психічних властивостей, процесів, станів особистості.
- 1.18. Методологічні засади психології. Принципи і методи наукової психології. Специфіка дослідження психіки.
- 1.19. Проблема особистості в сучасній психології. Співвідношення біологічного і соціального в структурі особистості. Активність як детермінанта розвитку особистості.
- 1.20. Загальне поняття про діяльність як особливий специфічний людський тип активності. Структура діяльності. Види діяльності.
- 1.21. Загальна характеристика пізнавальної діяльності людини. Ступені пізнання. Особливості пізнавальної діяльності молодшого школяра.
- 1.22. Афективна сфера особистості людини. Емоції, почуття, воля. Особливості афективної сфери молодших школярів.
- 1.23. Індивідуально-типологічна характеристика людини. Темперамент, як психофізіологічна властивість людини. Прояви темпераменту у молодших школярів.
- 1.24. Соціально-психологічна властивість особистості. Характер як якісна характеристика особистості. Формування характеру в молодшому шкільному віці.
- 1.25. Генетичний аспект особистості. Загальна характеристика здібностей. Проблема обдарованості у сучасній початковій школі.
- 1.26. Загальна характеристика психічного розвитку. Фактори та рушійні сили психічного розвитку. Закономірності психічного розвитку.
- 1.27. Вікова періодизація. Визначення психологічного віку. Принципи і критерії вікової періодизації.

- 1.28. Психічний і особистісний розвиток в дошкільному віці. Готовність дитини до навчання в школі.
- 1.29. Молодший шкільний вік як особливий період життя дитини. Загальна характеристика психічного розвитку молодшого школяра.
- 1.30. Психологія навчання. Зміст та співвідношення понять наочності, навчання, учіння. Чинники ефективності навчання молодших школярів.
- 1.31. Неуспішність у навчанні як психолого-педагогічна проблема. Психологічні причини неуспішності молодших школярів.

Основи інклюзивної педагогіки (1.32-1.39)

- 1.32. Поняття «особливі освітні потреби», «освітні труднощі». Типологія освітніх труднощів. Рівні підтримки учнів з освітніми труднощами.
- 1.33. Індивідуальна програма розвитку (ІПР) як освітній маршрут учня з особливими освітніми потребами. Визначення, функції, мета розробки ІПР.
- 1.34. Міжнародна та українська нормативно-правова база, що регламентує здобуття освіти дітьми з особливими освітніми потребами.
- 1.35. Корекційно-освітні технології, методики та методи роботи в інклюзивному класі.
- 1.36. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребам.
- 1.37. Методи, форми, принципи взаємодії вчителя початкових класів та асистента вчителя під час організації освітнього процесу в інклюзивному класі.
- 1.38. Форми та принципи взаємодії вчителя початкових класів з батьками учнів із особливими освітніми потребами.
- 1.39. Види адаптацій та модифікацій освітнього середовища для учнів із особливими освітніми потребами, навести конкретні приклади їх реалізації в освітньому процесі.

Блок II. МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ГУМАНІТАРНОГО ЦИКЛУ

Методики початкової освіти (української мови, літературного читання, англійської мови, музичне мистецтво з методикою навчання, образотворче мистецтво з методикою навчання, трудове навчання з практикумом - 2.1. – 2.22.)

- 2.1. Сучасні вимоги до уроку мови. Типи й структура уроків української мови. Можливості інтеграції уроків української мови з іншими навчальними предметами. Навести приклад фрагменту інтегрованого уроку української мови з розвитку зв'язного мовлення на тему «Музика весни» у 4 класі.
- 2.2. Основні періоди навчання грамоти та їх завдання. Звуковий аналітико-синтетичний метод навчання грамоти. Навести приклад різних видів аналітико-синтетичних вправ (букварний період навчання грамоти).
- 2.3. Методика засвоєння молодшими школярами морфемної будови слова та елементів словотвору. Продемонструвати методику розбору слова за будовою: *весняний*.
- 2.4. Система роботи над іменником у 1-4 класах. Зробити морфологічний аналіз слова «піснею».
- 2.5. Система роботи над прикметником, займенником, числівником у початкових класах. Продемонструвати на прикладі слова «весняний» відмінювання прикметників різного роду.
- 2.6. Система роботи над дієсловом у 1-4 класах. Навести види вправ з теми «Змінювання дієслів за особами і числами».
- 2.7. Методика опрацювання лексичних одиниць (синонімів, антонімів, багатозначних слів, слів з прямим і переносним значенням) на уроках української мови. Навести приклади видів вправ на засвоєння синонімів, антонімів.
- 2.8. Методика роботи над різними типами текстів (розповідь, опис, міркування). На прикладі твору (за вибором студента) визначити його основну думку, тему, проблему, жанр та розкрити систему образів.
- 2.9. Методика навчання орфографії. Особливості проведення уроків у дистанційному форматі. Види диктантів, методика роботи над ними. Зробити орфографічний аналіз слова «саяво».

- 2.10. Формування поняття про речення. Види вправ на засвоєння понять «основа речення», «головні члени речення». Навести приклади таких вправ.
- 2.11. Сучасні вимоги до уроку літературного читання. Типи й структура уроків літературного читання. Можливості інтеграції літературного читання з іншими навчальними предметами. Навести приклад фрагменту інтегрованого уроку з літературного читання «Пейзажна лірика Т.Шевченка» у 2 класі.
- 2.12. Методика вивчення віршів, байок, паремій на уроках літературного читання. На прикладі твору (за вибором студента) визначити його основну думку, тему, проблему, жанр та розкрити систему образів.
- 2.13. Особливості проведення уроків позакласного читання. Навести приклад фрагменту уроку (за вибором здобувача), назвати сучасні твори українських письменників, які можна використати для позакласного читання в початковій школі.
- 2.14. Етапи формування лінгвосоціокультурної компетентності учнів. Навести приклади завдань на формування лінгвосоціокультурної компетентності на уроці англійської мови, 2 клас.
- 2.15. Етапи формування лексичної компетентності учнів. Навести приклади завдань на формування лексичної компетентності на уроці англійської мови, 1 клас.
- 2.16. Методика роботи вчителя на класній дошці на уроках образотворчого мистецтва. Продемонструйте практичну роботу з роз'ясненням на класній дошці зі застосуванням поетапних прийомів малювання птахів та тварин.
- 2.17. Методика роботи з творами мистецтва на уроках образотворчого мистецтва. Продемонструвати практичну роботу з роз'ясненням на класній дошці поетапно з використанням прийому візування при зображенні об'ємних предметів на площині (Натюрморт).
- 2.18. Методика вивчення дитячого музичного національного фольклору. Розкрити зміст фольклору пестування і виконати колискову пісню.
- 2.19. Види музичної діяльності молодших школярів на уроках музичного мистецтва. Скласти звукову картину з використанням музичних і шумових інструментів.
- 2.20. Методика використання музичного матеріалу в позакласній роботі. Продемонструвати хвилинку розвантаження за допомогою жестів.

МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНОГО ЦИКЛУ

Методики викладання природознавства, математики, основ здоров'я, інформатики – 2.23.-2.40.

- 2.21. Методика проведення уроку-екскурсії з природознавства. Алгоритм роботи з формування навички орієнтування на місцевості за Сонцем та місцевими ознаками.
- 2.22. Основні завдання вивчення природничої освітньої галузі. Методика ознайомлення з джерелами інформації про природу (паперові видання, географічні карти, колекції мінералів, гербарії, інтернет-ресурси).
- 2.23. Методика виконання завдань дослідницького характеру на уроках «Я досліджую світ» в дистанційному режимі. Алгоритм дослідження властивостей речовин.
- 2.24. Методика формування просторових уявлень. Вимірювання та моделювання у процесі дослідження явищ /тіл природи, роботи з географічною картою.
- 2.25. Методика проведення фенологічних спостережень на уроках «Я досліджую світ». Методика проведення фенологічної хвилинки.
- 2.26. Назвати умови формування здоров'язбережувальної компетентності учнів початкової школи на засадах життєвих навичок. Методика формування найпростіших гігієнічних навичок (змістова лінія «Здоров'я» за освітньою програмою під керівництвом Р.Б. Шияна).
- 2.27. Характеристика змісту соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі. Розвиток навичок безпечної поведінки на вулиці та громадських місцях.
- 2.28. Методика вивчення нумерації чисел в межах першого десятка. Навести приклад математичного диктанту для перевірки знань з нумерації чисел в межах 10.
- 2.29. Методика розв'язування задач на пропорційне ділення. Учитель запропонував розв'язати задачу: *«У двох селищах побудували однакові будинки: в першому селищі – 23 будинки, у другому – 30 будинків. Всього в них було 636 квартир. Скільки квартир побудували у кожному селищі окремо?»* – двома способами, а потім запропонував зробити перевірку задачі для кожного способу. Яку методичну помилку зробив вчитель?
- 2.30. Методика вивчення письмового ділення на одноцифрове число. Навести алгоритм виконання ділення: 55461 : 7.

2.31. Методика розв'язування простих задач. Скласти трійку взаємообернених задач, під час розв'язування яких можна закріпити знання взаємозв'язку між компонентами і результатами дій додавання та віднімання.

2.32. Методика вивчення нумерації в межах сотні. Навести приклад математичного виразу на додавання та віднімання в межах 100, які учні можуть розв'язати на основі знання нумерації чисел.

2.33. Методика вивчення табличного множення та ділення. Чи можуть учні, не виконуючи обчислень, встановити, чи наявна помилка у рівностях:

$$73332 : 36 = 237;$$

$$51054 : 27 = 1891?$$

2.34. Складові методичної системи навчання інформатики. У чому полягає її унікальність? Навести приклад пам'ятки для учнів початкових класів щодо дотримання правил техніки безпеки під час роботи за комп'ютером.

2.35. Методика розкриття змістової лінії «Інформація. Дії з інформацією». Навести приклад вправи на закріплення способів сприйняття інформації людиною.

2.36. Методика вивчення змістової лінії «Комп'ютерні пристрої для здійснення дій з інформацією». Навести переваги та недоліки електронних носіїв інформації.

2.37. Методика вивчення змістової лінії «Об'єкт. Властивості об'єкта». Побудувати інформаційну модель змін погоди за останній тиждень.

2.38. Методика вивчення змістової лінії «Алгоритми». Запропонувати завдання для учнів "Вибери із наведених речень ті, які є командами".

Гарант ОП

Анастасія ГОРЛОВА